

NOTATKA NA TEMAT SESJI PLENARNEJ KONWENTU EUROPEJSKIEGO W BRUKSELI, 23-24 MAJA 2002 R.*

Sekretariat Konwentu, Bruksela, 29 maja 2002 r.

I. Otwarcie sesji plenarnej

1. Sesję otworzyli przewodniczący Konwentu Valéry Giscard d'Estaing oraz dwaj wiceprzewodniczący – Giuliano Amato i Jean-Luc Dehaene.

Przewodniczący podkreślił, że pierwsze dyskusje na forum Konwentu ujawniły pewien chaos w opisie zadań Unii i sposobu ich realizacji. W dużej mierze przyczyną tego stanu rzeczy jest mnogość tekstów zawierających opis tych zadań (traktaty, aneksy, inne teksty itp.), czego rezultatem jest ich nieskoordynowanie i niespójność merytoryczna.

2. Następnie przewodniczący przyjął informację Komisji z 22 maja, uznając ją za informację ważną, którą Konwent skrupulatnie zbada, podobnie jak inne otrzymane materiały. Przewodniczący oświadczył, że przewodniczący Komisji Romano Prodi poinformował go, iż Komisja zamierza przedłożyć pod koniec sierpnia lub we wrześniu dokument w sprawie instytucji, oraz że on sam jest gotowy do wzięcia udziału w sesji plenarnej, aby podzielić się poglądami z członkami Konwentu.
3. Przewodniczący z zadowoleniem przyjął także przyjęcie przez Parlament Europejski uchwały w sprawie raportu Lamassoure'a dotyczącego kompetencji Unii.
4. W odpowiedzi na wnioski, aby kwestię instytucji omówić wcześniej, przewodniczący stwierdził, że sprawa ta zostanie zbadana po zakończeniu „fazy słuchania” i przeanalizowaniu zadań Unii, gdyż właśnie ów opis powinien prowadzić do określenia instytucji, a nie odwrotnie.
5. W sprawie organizacji pracy przewodniczący zapowiedział przyspieszenie przebiegu obrad Konwentu. Zwrócił uwagę na trzy nowe elementy. Są to:
  - utworzenie pierwszych grup roboczych (patrz: punkt III poniżej);
  - procedura korzystania z niebieskich kart (jednominutowe wystąpienia w odpowiedzi na wystąpienia główne) zostanie uzupełniona przyznaniem prawa do jednominutowych odpowiedzi (sygnalizowanych zieloną kartą) uczestnikom, którym zadano pytania;
  - wprowadzenie krótkiej popołudniowej przerwy na bezpośrednie rozmowy między członkami Konwentu.

II. Realizacja zadań Unii: skuteczność i prawne uzasadnienie (legitymizacja) działań

6. Przewodniczący otworzył dyskusję, podkreślając, iż jest ona kontynuacją poprzedniej sesji. Na tamtej Konwent ustalił pewne zasady, jak również niektóre priorytety i wytyczne z zamiarem określenia zadań, które Unia podejmuje lub powinna podjąć. Obecne spotkanie ma służyć dalszemu

* Angielską wersję niniejszego dokumentu można znaleźć pod adresem internetowym:
<http://register.consilium.eu.int/pdf/en/02cv00/00060en2.pdf>

przeanalizowaniu tych zasad i wytycznych, zbadaniu, czy obowiązujący zakres kompetencji odpowiada zadaniom Unii określonym przez Konwent, i ustaleniu sposobów zagwarantowania wykonywania zadań z tych kompetencji wynikających w sposób skuteczny i prawnie uzasadniony.

Przewodniczący poinformował, że Konwent otrzymał kilka dokumentów, które będą podstawą dyskusji: dokument (CONV 47/02) w sprawie określenia zakresu kompetencji między Unią Europejską a państwami członkowskimi; drugi dokument (CONV 50/02) w sprawie instrumentów i procedur podejmowania decyzji umożliwiających Unii wykonywanie jej zadań; wreszcie notę (CONV 54/02) zawierającą kwestionariusz mający na celu nadanie dyskusji określonego biegu.

Dyskusja nad tym punktem skoncentrowała się na trzech głównych obszarach:

(a) Zakres kompetencji:

7. Dyskusja miała prowadzić do stwierdzenia, czy obecny system rozgraniczenia zakresu kompetencji między Unią Europejską a państwami członkowskimi jest zgodny z zadaniami Unii określonymi przez Konwent, czy też wymaga sprecyzowania, oraz w jaki sposób należy zapewnić zgodność z przyjętym zakresem kompetencji, zwłaszcza z zasadą pomocniczości.

Zdaniem przeważającej większości mówców kompetencje Unii w zasadzie odpowiadają jej zadaniom, istnieje jednak potrzeba sprecyzowania systemu rozgraniczania kompetencji i wzmocnienia kompetencji w niektórych obszarach.

8. Jeśli chodzi o dziedziny, w których należy wzmocnić kompetencje Unii, to znaczna część członków Konwentu wskazała na wspólną politykę zagraniczną, a zwłaszcza na potrzebę „mówienia przez Europę jednym głosem”, jak również na politykę odnoszącą się do obszaru wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości, zwłaszcza w aspektach wymagających wspólnych działań przygranicznych. Członkowie wskazali także, iż należy nadać uprawnienia operacyjne Europolowi, poprzez wprowadzenie odpowiednich postanowień w tym zakresie do Traktatu, jak również podkreślili znaczenie kontroli Parlamentu i wymiaru sprawiedliwości nad Europolem.

Kilku uczestników posiedzenia zwróciło uwagę na potrzebę lepszej koordynacji polityki gospodarczej, jako konsekwencji unii walutowej. Inni utrzymywali, że nie należy od tego oddzielać polityki socjalnej i polityki zatrudnienia.

9. Co się tyczy jasnego sprecyzowania systemu rozgraniczania zakresu kompetencji, przeważająca większość mówców podkreśliła, iż obywatele muszą wiedzieć „kto za co odpowiada” w Unii Europejskiej i poparli wnioski w sprawie przejrzystego opisu kompetencji o charakterze bardziej operacyjnym. Mówcy podkreślili, że nie powinno to doprowadzić do modyfikacji systemu lub do ustalenia pozytywnej lub negatywnej listy kompetencji.

Wskazano na kilka możliwości osiągnięcia wymaganej przejrzystości, m.in. poprzez:

- wprowadzenie do Traktatu postanowienia, że kompetencje należą do państw członkowskich, z wyjątkiem przypadków, gdy dana sprawa leży w gestii Unii;

- wprowadzenie w Traktacie wyraźniejszego rozróżnienia między różnymi typami kompetencji;
  - przeformułowanie artykułów Traktatu dotyczących celów Unii pod kątem ich jaśniejszego określenia;
  - sprecyzowanie ustawodawczych i wykonawczych uprawnień Unii;
  - określenie – w artykułach 94, 95 i 308 Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską – granic ich stosowania wytyczonych przez Trybunał Sprawiedliwości.
10. Członkowie Konwentu podkreślili potrzebę wzmocnienia politycznego monitoringu zgodności z zasadami określenia granic kompetencji i pomocniczości. Kilka osób stwierdziło, że taki monitoring powinien w zasadzie mieć charakter parlamentarny. W kwestii tej zgłoszono wiele spraw. Są to między innymi:
- potrzeba wzmocnienia monitoringu ze strony parlamentów narodowych w przypadku, gdy rządy określają swoje stanowisko w sprawach Wspólnoty;
  - ustanowienie mechanizmu wzmocnienia prowadzonego przez parlamenty narodowe monitoringu zgodności z zasadami rozgraniczania zakresu kompetencji i pomocniczości w procesie podejmowania decyzji przez Wspólnotę. Przedyskutowano kwestię, czy mechanizm taki powinien obejmować tylko parlamenty narodowe, czy też powinien mieć szerszy charakter. Niektórzy delegaci odwoływali się do roli, jaką może w tej kwestii odgrywać COSAC. Poruszono także sprawę uprawnień, jakich wymagać będzie wprowadzenie takiego mechanizmu;
  - potrzeba „samodyscypliny” ze strony instytucji w trakcie całej procedury legislacyjnej. Nacisk położono na istotną rolę, jaką w tym względzie może odegrać Komisja w kontekście jej prawa zgłaszania inicjatyw ustawodawczych;
  - w zakresie monitoringu ze strony wymiaru sprawiedliwości niektórzy członkowie Konwentu opowiedzieli się za wzmocnieniem monitoringu przez Trybunał Sprawiedliwości. Część uczestników obrad wskazała na potrzebę utworzenia w ramach Trybunału Sprawiedliwości izby, która odpowiadałaby za sprawy zgodności z zasadami rozgraniczania zakresu kompetencji i zasadą pomocniczości, a także na kwestię ustalenia, czy należy rozszerzyć prawo do apelacji do Trybunału Sprawiedliwości w przypadku naruszenia zasad rozgraniczania zakresu kompetencji i zasady pomocniczości. Niektórzy członkowie opowiedzieli się za przyznaniem tego prawa parlamentom narodowym; inni powoływali się na regiony mające kompetencje ustawodawcze lub Komitet Regionów.
11. Na zakończenie, w odpowiedzi na propozycje mówców, którzy opowiadali się za wprowadzeniem monitoringu *ex ante* ze strony sądownictwa, inni mówcy podkreślili, że monitoring realizacji zasady rozgraniczania zakresu kompetencji i zasady pomocniczości powinien mieć nade wszystko charakter polityczny, natomiast w przypadku konfliktu dopuszcza się, jako ostateczne wyjście, drogę sądową.
12. Ponieważ zasada pomocniczości ma zarówno polityczny, jak i prawny charakter, to – zdaniem niektórych mówców – należy ustanowić wspólny mechanizm arbitrażowy (polityczno-sądowniczy), do którego kierowano by sprawy dotyczące określenia granic kompetencji lub pomocniczości przed przyjęciem aktu ustawodawczego.
- (b) Instrumenty wykonywania kompetencji:**
13. Przeważająca większość mówców skrytykowała chaos wynikający z mnożącą się liczbą będących w gestii Unii instrumentów wykonywania jej zadań.

Podkreślali, że konieczne jest uporządkowanie i ujednoczenia tych instrumentów poprzez ich ponowne zdefiniowanie, uproszczenie i zredukowanie ich liczby. Niektórzy uczestnicy obrad opowiedzieli się za wyraźną hierarchią zasad.

14. Część uczestników obrad skrytykowała również nadmierną szczegółowość, jaka cechuje obecne ustawodawstwo, proponując częstsze wykorzystywanie ustawodawstwa ramowego. Zdaniem niektórych, należy w szerszym zakresie uznać, że środki działania Unii mogą się różnić w zależności od ich intensywności (ustawodawstwo o jednolitym zastosowaniu, harmonizacja w pełnym lub minimalnym zakresie, wzajemne uznawanie, wiążąca lub „otwarta” koordynacja).
15. W kwestii propozycji ustanowienia współzależności między typami kompetencji a typami instrumentów prawnych (rozporządzenie, dyrektywa, decyzja itp.), niektórzy członkowie sugerowali, iż jest to niemożliwe. Z drugiej jednak strony część mówców zaproponowała zmiany w klasyfikacji instrumentów w celu określenia ich charakteru (jako przykład podano klasyfikacje ustawodawstwa i ustawodawstwa ramowego).

Ponadto kilku mówców skrytykowało filarową strukturę obecnych traktatów, uznając potrzebę dostosowania instrumentów objętych trzema filarami lub, w każdym wypadku, między pierwszym filarem (Wspólnota) a trzecim (współpraca w sprawach karnych).

16. Wreszcie poruszono także następujące kwestie:
  - potrzebę zachowania unikalnego charakteru prawa Wspólnoty i jego instrumentów, a w szczególności jego pierwszeństwa i efektu pośredniego;
  - uznanie prawa organicznego za nowy instrument w hierarchii ustawodawczej, zastrzeżony dla przepisów o charakterze zbliżonym do konstytucyjnego.

(c) Skuteczność i prawne uzasadnienie (legitymizacja) w procesie podejmowania decyzji:

17. Wielu mówców podkreśliło ścisły związek między prawnym uzasadnieniem a skutecznością, udzielając tym samym odpowiedzi na pytanie czwarte i piąte. Mówcy ci uznali celowość udoskonaleń w zakresie skuteczności i prawnego uzasadnienia procedur podejmowania decyzji w ramach Unii. W związku z tym kilku uczestników podkreśliło potrzebę uproszczenia tych procedur, zwłaszcza ze względu na obecny czas trwania procedury ustawodawczej, oraz zredukowania ich liczby.

Inni zaś zauważyli, że cel, jakim jest uproszczenie, będzie niechybnie ograniczony w ramach Unii, którą charakteryzuje różnorodność. Należy zatem zachować dotychczasowy charakter procesu podejmowania decyzji, którego głównym celem powinno być ustanowienie procedur bardziej przejrzystych i zrozumiałych dla obywateli.

18. Kilku członków Konwentu opowiedziało się za rozszerzeniem głosowania na zasadzie kwalifikowanej większości głosów i zniesieniem obecnie przysługującego prawa weta, co – zdaniem części uczestników obrad – może doprowadzić do zastosowania superkwalifikowanej większości głosów. Kilku mówców poparło wnioski, aby w przypadku gdy Rada działa w charakterze ustawodawcy, jej posiedzenia były jawne.

19. Przeważająca większość członków opowiedziała się za wzmocnieniem parlamentarnego elementu procesu podejmowania decyzji w ramach Unii. W związku z tym wielu delegatów zasygnalizowało potrzebę zwiększenia roli parlamentów narodowych w tej procedurze, jak również konieczność rozszerzenia uprawnień Parlamentu Europejskiego, kładąc nacisk w niektórych przypadkach na parlamenty narodowe. Jeżeli chodzi o parlamenty narodowe, to o ile niektórzy mówcy wyrażali zainteresowanie koncepcją ustanowienia nowej struktury lub organu umożliwiającego im bezpośrednie uczestnictwo w procesie decyzyjnym na poziomie Unii, kilku innych przyznało priorytet dobrze dostosowanemu monitoringowi działań rządów w ramach Rady przez ich parlamenty, przy zachowaniu obecnego trójkąta instytucjonalnego w Unii. Co do Parlamentu Europejskiego, to wielu uczestników obrad domagało się rozszerzenia, a nawet uogólnienia jego roli jako współtwórcy ustawodawstwa. Niektórzy sugerowali również wzmocnienie więzi między Parlamentem Europejskim a parlamentami narodowymi i ich komisjami europejskimi, na przykład poprzez rozbudowę modelu COSAC.
20. Kilku mówców poruszyło kwestię zachowania monopolu Komisji na zgłaszanie inicjatyw ustawodawczych. Chociaż niektórzy z nich popierali przyznanie prawa do inicjatywy również Parlamentowi Europejskiemu, inni wskazywali na parlamenty narodowe lub Radę. Wielu innych uczestników odrzuciło te propozycje, broniąc wyłącznego prawa Komisji do zgłaszania inicjatyw ustawodawczych.
21. Wielu delegatów dążyło do usprawnienia procedury uchwalania przepisów wykonawczych na poziomie Wspólnoty, krytykując skomplikowany i nieprzejrzysty charakter obecnego systemu „komitologii”.

Co się tyczy tej kwestii, to niektórzy popierali znaczną redukcję liczby istniejących komitetów, jak również większą przejrzystość w ich pracy; zgłoszono także wnioski o ustanowienie systemu, zgodnie z którym przepisy wykonawcze byłyby uchwalane przez Komisję i podlegałyby monitoringowi ustawodawcy.

22. Kilku członków podkreśliło znaczenie celu, jakim jest lepsza jakość ustawodawstwa. W tym kontekście poruszono przede wszystkim następujące kwestie:
- zintensyfikowanie konsultacji zainteresowanych środowisk w trakcie całego procesu legislacyjnego, tj. od przygotowania propozycji przez Komisję aż do jej przyjęcia przez ustawodawcę;
  - znaczenie roli stowarzyszeń i organizacji pozarządowych jako łączników między obywatelami i uczestnikami sceny politycznej;
  - idea polegająca na tym, że Rada i Parlament Europejski powinny pójść za przykładem Komisji, która uruchomiła system mający na celu doskonalenie ustawodawstwa;
  - korzyści z większego stosowania zdefiniowanych standardów przez zainteresowane sektory („samoregulacja”) lub w procesie współpracy między tymi sektorami a organami władz państwowych („wspólna regulacja”), w celu ułatwienia procesu podejmowania decyzji w niektórych dziedzinach.
23. Inne kwestie poruszone w trakcie dyskusji nad skutecznością i prawnym uzasadnieniem obejmowały:
- wniosek o rzeczywisty podział uprawnień, którego brakowało w dotychczasowym systemie; podkreślano głównie potrzebę wyraźniejszego rozróżnienia między ustawodawstwem a innymi aktami wykonawczymi;

- zapewnienie lepszej koordynacji polityk między różnymi dziedzinami działalności Unii;
  - wniosek o zapewnienie równości między państwami członkowskimi w procesie podejmowania decyzji;
  - wniosek o ustalenie, że decyzje legislacyjne w Radzie będą podejmowane podwójną większością (większością państw i liczby ludności), wynikający z krytyki przez niektórych członków Konwentu skomplikowanego systemu ustanowionego Traktatem Nicejskim;
  - wniosek o umieszczenie w traktatach zapisu o otwartej metodzie koordynacji;
  - znaczenie przedstawicielstwa w składzie Parlamentu Europejskiego, przy zachowaniu minimalnej liczby miejsc dla deputowanych reprezentujących państwa o najmniejszej liczbie ludności.
24. Ponadto niektórzy członkowie Konwentu podkreślili, że Unia także uzasadnia swoje prawo do działania poprzez uznanie i ochronę jej wspólnych wartości. W związku z tą kwestią nawiązano do:
- znaczenia zapewnienia osobom fizycznym łatwiejszego dostępu do Trybunału Sprawiedliwości,
  - głównej roli Rady Europy i wagi współpracy Unii z tym organem,
  - potrzeby wyraźnego zagwarantowania roli samorządu terytorialnego w traktatach.
25. Zamykając dyskusję, przewodniczący krótko ją podsumował, wymieniając dziedziny, w których osiągnięto porozumienie lub zdanie przeważające. Stwierdził jednak, że niektóre różniące się między sobą, a nawet sprzeczne stanowiska wymagają jeszcze rozstrzygnięcia, a wiele tematów – bardziej szczegółowej analizy. Będzie to głównie zadaniem grup roboczych.

Przewodniczący odnotował, co następuje:

- przeważa pogląd, iż, ogólnie rzecz biorąc, obecny system podziału kompetencji jest dobry, jakkolwiek należy dokładniej określić i wzmocnić kompetencje w przypadku polityki bezpieczeństwa i wymiaru sprawiedliwości oraz polityki zagranicznej;
- istnieje sprzeczność między potrzebą zachowania elastycznego systemu a dążeniem do większej precyzji;
- jest wola wprowadzenia zmian w liście celów działań Unii, obecnie określonych w traktatach;
- należy monitorować pomocniczość i określić granice kompetencji oraz zbadać różne sugerowane podejścia;
- trzeba zmniejszyć liczbę i doprecyzować instrumenty oraz dążyć do unikania drobiazgowej biurokracji, jak również ponownie zbadać obecnie stosowaną klasyfikację instrumentów;
- szczegółowego zbadania wymaga kwestia struktury filarowej, od której wielu uczestników chciałoby odejść;
- należy zapewnić demokratyczne prawo do działania: ponieważ nie sugerowano jakiegokolwiek braku prawnego uzasadnienia działań Unii w kategoriach ściśle prawnych (czegoś, co w każdym przypadku wymagałoby interwencji Trybunału Sprawiedliwości), kwestią do dyskusji pozostaje, czy działania Unii satysfakcjonują obywateli, czy są one im odpowiednio wyjaśniane, a tym samym, czy mają akceptację społeczeństwa.

III. Grupy robocze

26. Przewodniczący poinformował Konwent, że reagując na dyskusję na poprzednim posiedzeniu, Prezydium wyraziło zgodę na ustanowienie pierwszych grup roboczych (CONV 52/02), w których będą mogli uczestniczyć wszyscy wchodzący w skład Konwentu, niezależnie od tego, czy są członkami, zastępcami czy obserwatorami. Każdy członek Konwentu jest zobowiązany wskazać – do 30 maja – te grupy robocze, w których chciałby uczestniczyć, w kolejności zgodnej ze swymi preferencjami.
27. Jeden z członków parlamentów narodowych, przemawiając w imieniu wszystkich uczestników, z zadowoleniem przyjął fakt, że planuje się powołanie grup roboczych. Zgłosił on do Prezydium prośbę o przedstawienie listy wszystkich grup roboczych, które będą działały podczas debat Konwentu, wraz z ich odpowiednimi kompetencjami, tak aby można było przedstawić tę listę do dyskusji i w razie konieczności uzupełnić ją oraz zatwierdzić kompetencje każdej grupy.

Pozostali mówcy sugerowali tematy dla grup roboczych, które można by podjąć w przyszłości: demokracja, instytucje, głosowanie większością głosów, społeczny wymiar Unii, regiony, bezpieczeństwo itp.

28. Przewodniczący zwrócił uwagę na fakt, że Konwent ma przed sobą wiele pracy, której nie powinno się dzielić w wyniku utworzenia grup roboczych. Konwent musi pozostać zjednoczony i opracowywać propozycje w miarę postępu w dyskusjach. Dodał, że w tym zakresie Konwent odstąpił od parlamentarnej metody specjalizacji komisji, oraz że zadaniem grup roboczych jest zbadanie szczegółowych pytań, które dotychczas pojawiły się w trakcie dyskusji, w celu zaproponowania Konwentowi rozwiązań. Kwestie obejmujące swym zakresem wiele państw, jak np. polityka zagraniczna, powinien zbadać sam Konwent. Jeśli chodzi o wniosek członków parlamentów narodowych, przewodniczący uznał, iż przedwczesne byłoby sporządzenie wyczerpującej listy grup, ponieważ konkretne tematy do przeanalizowania w grupach zostaną wybrane w dyskusji Konwentu na temat kwestii będących przedmiotem zainteresowania wielu państw.

Przewodniczący zapewnił, że Prezydium rozpatrzy zgłoszone punkty, łącznie z życzeniem bardziej szczegółowego opracowania struktury grup roboczych. Przewodniczący nadmienił również, iż skład grup roboczych będzie zależał od potrzeb i specjalistycznego doświadczenia członków Konwentu, chociaż zostaną poczynione wysiłki, aby utrzymać równowagę między poszczególnymi komponentami, różnymi tendencjami politycznymi oraz mężczyznami i kobietami. Przewodniczący grup zadecydują, czy ich obrady będą miały charakter otwarty, a ostateczny termin przedkładania wniosków przez grupę będzie zróżnicowany, w zależności od grupy.

IV. Forum i przygotowania do sesji Konwentu na temat społeczeństwa obywatelskiego

29. Wiceprzewodniczący [Jean-Luc] Dehaene przedłożył Prezydium notę pt. „Konwent a społeczeństwo obywatelskie” (CONV 48/02) i podkreślił następujące kwestie:
- sesja plenarna w dniach 24-25 czerwca będzie prawie całkowicie poświęcona społeczeństwu obywatelskiemu. Debatę Konwentu otworzy wypowiedź wiceprzewodniczącego Dehaene’a. Następnie obserwatorzy z Komitetu Ekonomiczno-Społecznego, Komitetu Regionów i przedstawiciele

partnerów społecznych zostaną zaproszeni do złożenia sprawozdania na podstawie własnych kontaktów. Oprócz tego członkowie Konwentu (po jednym z każdego kraju) zostaną poproszeni o złożenie sprawozdania na temat postępów w debatach lub na forum krajowym, w formie ustnej na spotkaniu lub na piśmie;

- przed sesją w dniach 24-25 czerwca członkowie Prezydium, pod egidą sektorowych grup kontaktowych złożonych z przedstawicieli reprezentujących społeczeństwo obywatelskie, przeprowadzą spotkania otwarte. Grupy kontaktowe będą zobowiązane wyznaczyć po jednym lub po dwóch przedstawicieli, którzy w ich imieniu zabiorą głos na posiedzeniu plenarnym;
- Sekretariat Konwentu przygotuje dla członków Konwentu krótką informację o różnych pisemnych materiałach nadesłanych do witryny internetowej Forum. Sporządzi także streszczenie rezultatów dyskusji krajowych, które zostanie przedstawione na sesji w dniach 24-25 czerwca;
- sesja w dniach 24-25 czerwca będzie częścią stałej wymiany poglądów ze społeczeństwem obywatelskim, zarówno na poziomie europejskim, jak i krajowym, w którym mają obowiązek uczestniczyć wszyscy członkowie Konwentu.

30. Podczas dyskusji poruszono następujące kwestie:

- kilku członków Konwentu podkreśliło znaczenie sesji w dniach 24-25 czerwca, w której wezmą udział zarówno organizacje pozarządowe szczebla krajowego, jak i osoby odpowiedzialne za prowadzenie forum krajowego;
- jeden z członków Konwentu podkreślił znaczenie udziału w obradach przedstawicieli różnych Kościołów i zastanawiał się, w jaki sposób znaleźć dla nich miejsce w siedmiu przewidywanych grupach kontaktowych. Inny z członków Konwentu poczynił podobne spostrzeżenie na temat organizacji reprezentujących małe przedsiębiorstwa;
- przewodniczący Komitetu Ekonomiczno-Społecznego, obserwator w Konwencie, zwrócił uwagę na posiedzenie Komitetu zwołane na 27 maja, w obecności panów Dehaene'a i Barniera, w którym weźmie udział ponad 125 organizacji reprezentujących społeczeństwo obywatelskie, zarówno na poziomie europejskim, jak i krajowym, włącznie ze społecznościami religijnymi; przewodniczący rozszerzył to zaproszenie na wszystkich członków Konwentu.

31. Podsumowując ten punkt, wiceprzewodniczący [Jean-Luc] Dehaene podkreślił, że mimo organizacyjnych trudności we włączaniu krajowych organizacji pozarządowych do udziału w obradach w dniach 24-25 czerwca (co pozostaje nadal kwestią do rozważenia przez Prezydium), organizacje te będą miały wiele możliwości uczestniczenia w dyskusji, zwłaszcza poprzez:

- materiały pisemne dostarczone dla Forum,
- udział w krajowych dyskusjach i gremiach, których znaczenie podkreślił [Jean-Luc] Dehaene,
- uczestnictwo w spotkaniach regularnie organizowanych przez Komitet Ekonomiczno-Społeczny,
- możliwość wzięcia udziału w otwartych spotkaniach grup kontaktowych przed sesją w dniach 24-25 czerwca.

V. Następne posiedzenie Konwentu

32. Wiceprzewodniczący Giuliano Amato zamykając posiedzenie powiedział, że następna sesja Konwentu w dniach 5-6 czerwca będzie dotyczyła głównie

polityki w zakresie wymiaru sprawiedliwości i spraw wewnętrznych. Pozostałą część sesji zajmie dyskusja nad rolą parlamentów narodowych w strukturach Unii. W każdym z tych dwóch tematów Konwentowi zostanie przedstawiony dokument stanowiący podstawę dyskusji i krótki kwestionariusz ułatwiający prowadzenie obrad.